

ATOPIK DERMATIT BESORLAR UCHUN KOMPLEKS TERAPIYA

Toshev Suhrob O'ktamjon o'g'li

Samarqand davlat tibbiyot universiteti teri va jinsiy a'zolar kasalliklari kafedrasи

Utayev Akbar Jo'raqulovich

Respublika ixtisoslashtirilgan dermatovenerologiya va kosmetologiya ilmiy amaliy tibbiyot markazi Samarqand viloyati hududiy filiali bosh vrachi

Djumatova Karina Erkinovna

Samarqand davlat tibbiyot universiteti talabasi

ANNOTATSIYA

Ushbu maqola tadqiqotni umumlashtiradi va 21 yoshdan 56 yoshgacha bo'lgan atopik dermatitli 21 bemorni kuzatdi, ulardan 17 nafari ayol va 4 nafari erkak edi. Barcha bemorlarda atopik dermatit birinchi marta 4 oydan 6 oygacha bo'lgan davrda qayd etilgan. Anamnez yig'ilganda 19 nafar bemorda arterial bosimning surunkali qaytalanuvchi kursi bo'lganligi, so'nggi 4-5 yil ichida esa davomiy xarakterga ega ekanligi ko'rsatilgan. Ikki erkakda atopik dermatit dastlab og'ir kechdi va 14 yoshdan boshlab bronxo-obstruktiv sindrom belgilari paydo bo'ldi. Bizning ishimizning maqsadi antifungal preparatlardan foydalangan holda atopik dermatit bilan og'rigan bemorlar uchun kompleks terapiya samaradorligini aniqlashdan iborat edi.

Kalit so'zlar: atopik dermatit, davolash.

KIRISH

Atopik dermatit - surunkali, qaytalanuvchi yallig'lanishli teri kasalligi bo'lib, irsiy moyillik, immunologik va epidermal to'siqlarning disfunktsiyasi va atrof-muhit omillari bilan bog'liq murakkab patogenezi . Asosiy simptom - qichishish; Teri lezyonlari engil eritemadan kuchli likenifikatsiya va eritrodermagacha. Tashxis tibbiy tarix va tekshiruvni o'z ichiga oladi. Davolash terini to'g'ri parvarish qilish, qo'zg'atuvchi omillardan qochish va kortikosteroidlar va immunosupressantlarni topikal qo'llash bo'yicha tavsiyalarni o'z ichiga oladi. Qichishish va superinfektsiyalarni davolash ham muhimdir. Og'ir holatlarda tizimli immunosupressiv terapiya talab qilinishi mumkin. Bolalikda rivojlanadigan atopik dermatit ko'pincha regressiyaga uchraydi yoki uning belgilari kattalarda sezilarli darajada kamroq bo'ladi.

Atopik dermatit asosan yirik shaharlarda yoki rivojlangan mamlakatlarda yashovchi bolalarga ta'sir qiladi va bu kasallikning tarqalishi so'nggi 30 yil ichida oshdi; Rivojlangan mamlakatlarda bolalarning 20 foizi va kattalarning 10 foizi kasallikka moyil. Aksariyat odamlar kasallikni 5 yoshga to'lgunga qadar rivojlantiradilar va ko'pchilik 1 yoshgacha rivojlanadi; ammo, atopik dermatit hatto kech balog'at yoshida ham boshlanishi mumkin. Hali tasdiqlanmagan gigiena gipotezasi shuni ko'rsatadiki, bolalik davrida yuqumli agentlarga ta'sir qilishni kamaytirish (masalan, uy gigienasini yaxshilash orqali) o'z-o'zidan oqsillarga qaratilgan atopiya va otoimmün kasalliklarning ko'payishiga olib kelishi mumkin .

Atopik dermatit bilan og'rigan ko'plab bemorlar yoki ularning oila a'zolarida astma. Atopiyaning boshqa dermatologik belgilariga kserozis, ichthyoz/palmar giperlinearligi (ya'ni, kaftlarda terining ko'payishi), keratoz pilaris, pastki qovoq burmasi (Denni-Morgan burmasi), qoshlarning lateral qismlarining ingichkalashi (Hertog belgisi), sochlardan kiradi . intolerans (terining mo'yna bilan aloqasi natijasida paydo bo'lgan tirmash xususiyati va qichishish), alba dermografizmi (tirmashga javoban terining oqarishiga olib keladigan vazokonstriksiya) va transepidermal suv yo'qotilishining ko'payishi (ta'sirlanmagan va ta'sirlangan terida).

Maqsad: antifungal preparatlardan foydalangan holda atopik dermatit bilan og'rigan bemorlar uchun kompleks terapiya samaradorligini aniqlash .

Materiallar va usullar: 21 yoshdan 56 yoshgacha bo'lgan atopik dermatit bilan og'rigan 21 nafar bemor kuzatildi, ulardan 17 nafari ayollar va 4 nafari erkaklar. Barcha bemorlarda atopik dermatit birinchi marta 4 oydan 6 oygacha bo'lgan davrda qayd etilgan. Anamnez yig'ilganda 19 nafar bemorda qon bosimining surunkali qaytalanuvchi kursi bo'lganligi, so'nggi 4-5 yil ichida esa davomiy xarakterga ega ekanligi ko'rsatilgan. Ikki erkakda atopik dermatit dastlab og'ir kechdi va 14 yoshdan boshlab bronxo-obstruktiv sindrom belgilari paydo bo'ldi. O'tgan yil davomida 7 nafar bemor qayta-qayta shifoxonada davolanib, hech qanday natija bermadi. Tadqiqotga kiritilgan bemorlarning ambulatoriya yozuvlarini keyingi o'rganish davomida bemorlar doimiy ravishda standart usullar, shu jumladan tashqi va tizimli kortikosteroidlar, antigistaminlar, desensibilizatsiya qiluvchi vositalar yordamida terapiya olib borishlari aniqlandi; 15 bemorda maxsus va nonspesifik immunoterapiya qo'llanilgan. immunolog-allergistlarning nazorati. Bemorlarni klinik baholashda SCORAD indeksining o'rtacha darajasi $64,7 + 2,7$ ballni tashkil etdi, bu o'rtacha va og'ir atopik dermatitga to'g'ri keldi. Terbinafin nonspesifik yallig'lanishga qarshi terapiya bilan birgalikda buyurilgan - kuniga 250 mg tabletkalar 4 hafta davomida va bir oy davomida kuniga bir marta 1% Exifin kremi. Exifinni atopik dermatit bilan og'rigan bemorlarga buyurishning asosiy mezoni Malasseziyaga xos IgE ni aniqlash , xamirturushga o'xshash qo'ziqorinlarning filamentli shakllarini mikroskopik aniqlash

va zararlangan hududlarda terining yuzasidan olingan materialda faol xamirturush o'sishi edi. Tadqiqot boshlanishidan oldin Malassezia uchun o'ziga xos IgE ning o'rtacha darajasi $37,4+4,2$ kUA/L ni tashkil etdi, tadqiqotga kiritilgan barcha bemorlarda mikroskopik tekshirishda xamirturushga o'xshash zamburug'lar, asosan mitselial shaklda va faol xamirturush aniqlangan. M. symphidalis va M globosa o'sishi

NATIJALAR

Barcha bemorlarda terapiyaning 5-7 kunida qichishish intensivligi 70% dan ko'proq kamaydi. SCORAD indeksi asta-sekin kamaydi: davolashdan oldin $64,7+2,7$ ball, tadqiqot boshlanganidan ikki hafta o'tgach $48,3+3,6$, davolashdan keyin $23,5+0,2$, terapiya tugaganidan uch hafta o'tgach $6,4+0,8$ ball.

Shunday qilib, SCORAD indeksining pasayishi nafaqat davolanish paytida va undan keyin, balki terapiyadan uch hafta o'tgach ham qayd etildi, bu, ehtimol, yuqori keratofillik bilan bog'liq edi. Exifina va davolanishni to'xtatgandan keyin Exifinning uzoq muddatli terapevtik ta'siri bo'yicha Rossiya va xalqaro tadqiqotlar ma'lumotlarini tasdiqlaydi .

Murakkab terapiya natijasida o'ziga xos IgE qiymatlari $37,4 + 4,2$ kUA / L dan $21 + 3,8$ kUA / L gacha kamroq intensiv ravishda kamaydi, bu qo'ziqorin antijenlerine genetik jihatdan aniqlangan moyillikni tushuntiradi. Bosh, terisida ustun joylashuvi bo'lgan AD bilan og'rikan bemorlarning teri yuzasidan olingan mikroskopik va madaniy materialni laboratoriya tekshiruvida qo'ziqorinning mitselial shakllarining pasayishi va xamirturushning o'rtacha o'sishi qayd etilgan.

XULOSA

Olingan ma'lumotlar Malassezia jinsining qo'ziqorinlariga yuqori sezuvchanligi bo'lgan atopik dermatit bilan og'rikan bemorlarni kompleks davolashda qo'llanganda Exifinning samaradorligi va xavfsizligini ko'rsatadi , bu qichishishning tez yo'qolishi va SCORAD indeksining ijobiy dinamikasida aks ettirilgan.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI: (REFERENCES)

1. Uktamovich T. S., Umedovich S. U. Effectiveness of Treatment of Fungal Diseases of the Nails //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – T. 2. – №. 2. – C. 114-118.
2. Uktamovich T. S. et al. Study of the Microelemental Composition of the Hair of Patients with Diffuse Alopecia //Web of Synergy: International Interdisciplinary Research Journal. – 2023. – T. 2. – №. 1. – C. 203-206.
3. Uktamovich T. S., Fakhreddinovich F. K. Assessment of the Quality of Treatment of Patients with Damage to the Mucous Cavity of the Mouth //Web of Semantic: Universal Journal on Innovative Education. – 2023. – T. 2. – №. 2. – C. 119-122.

4. Davlyatovna K. G., Jo'raqulovich U. A., Uktamovich T. S. HERPES INFEKTSIYASINI DAVOLASHDA ALLOMEDIN GIDROGELINING ACYCLOVIR MALHAMIBILAN KLINIK SAMARADORLIGINI TAQQOSLASH //Новооведения Современного Научного Развития в Эпоху Глобализации: Проблемы и Решения. – 2023. – Т. 1. – №. 4. – С. 34-39.
5. Toshev S. U. APPLICATIONS OF ELACON FOR LICHEN PLANE //Asian journal of pharmaceutical and biological research. – 2022. – Т. 11. – №. 2.
6. Hikmatovich I. N. et al. Local Treatment of Children with Atopic Dermatitis //International Journal of Innovative Analyses and Emerging Technology. – 2021. – Т. 1. – №. 5. – С. 235-237.
7. Uktamovich T. S., Umedovich S. U. Effectiveness of Treatment of Testicular Torsion //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 5. – С. 647-649.
8. Uktamovich T. S., Fakhriddinovich F. K. Effectiveness of the Treatment of Limited Scleroderma //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 5. – С. 650-652.
9. Uktamovich T. S., Vakhobiddinovich A. D. Complex Therapy of Patients with Atopic Dermatitis //Central Asian Journal of Medical and Natural Science. – 2022. – Т. 3. – №. 5. – С. 653-655.
10. Toshev S. U. THE USE OF ADVANTAN IN THE LOCAL TREATMENT OF GENITAL HERPES //Asian journal of pharmaceutical and biological research. – 2022. – Т. 11. – №. 2.
11. Ахмедова М. М., Абдуллаев Д. М., Тошев С. У. ИСПОЛЬЗОВАНИЯ МАЗЬИКУРАЛИМУС ПРИ ЛЕЧЕНИИ КРАСНОГО ПЛОСКОГО ЛИШАЯ //BARQARORLIK VA YETAKCHI TADQIQOTLAR ONLAYN ILMUY JURNALI. – 2022. – Т. 2. – №. 3. – С. 191-193.
12. Rizaev J. A. et al. Medical and organizational measures to improve the provision of medical care in the dermatovenerology profile //International Journal of Current Research and Review. – 2020. – Т. 12. – №. 24. – С. 120-122.
13. Нарзикулов Р. М. и др. Новый подход в лечении витилиго //НАУЧНЫЕ ИССЛЕДОВАНИЯ. – 2019. – С. 60.
14. Абдуллаев Д. М., Тошев С. У., Толибов М. М. КОМПЛЕКСНЫЙ МЕТОД ЛЕЧЕНИЯ ВУЛЬГАРНЫХ УГРЕЙ //Актуальные аспекты медицинской деятельности. – 2021. – С. 254-256.
15. Тошев С. У., Сулаймонов А. Л., Тиллакобилов И. Б. ТЕРАПИЯ ВИТИЛИГО С ПРИМЕНЕНИЕМ ПОЛИОКСИДОНИЯ В СОЧЕТАНИИ С ЛЮКОДЕРМИНОМ //Высшая школа: научные исследования. – 2019. – С. 55-59.

16. Нарзикулов Р. и др. Принципы терапии у женщин больных гонореей ассоциированные иппп //Журнал вестник врача. – 2019. – Т. 1. – №. 1. – С. 99-102.
17. Аширов З. Ф., Тошев С. У., Абдуллаев Х. Д. ЛЕЧЕНИЕ ВИТИЛИГО 308-НМ ЭКСИМЕРНЫМ ЛАЗЕРОМ //Актуальные аспекты медицинской деятельности в молодежной среде. – 2021. – С. 8-11.
18. Jorakulovich U. A. et al. External Therapy of Allergic and Inflammatory Dermatoses Using Advantan. – 2023.
19. Abdusalamovich R. I. et al. The Significance of Incorporating Outdoor Therapies into a Comprehensive Treatment Plan for Individuals with Common Acne Vulgaris and Rosacea. – 2023.
20. Davlatovich A. X. et al. Using Dermatoscopy to Identify and Differentiate Between Acute and Chronic Inflammatory and Allergic Skin Conditions. – 2023.